CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język polski** **Arkusz 1.** **Test *Język polski w użyciu*** **Test historycznoliteracki**
Poziom:	**Poziom podstawowy**
Formy arkusza:	MPOP-P1-100, MPOP-P1-300, MPOP-P1-400
Termin egzaminu:	1 czerwca 2026 r.
Data publikacji dokumentu:	26 czerwca 2026 r.

Ogólne zasady oceniania zadań w części testowej

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania – również odpowiedzi nieprzewidziane jako rozwiązania przykładowe w zasadach oceniania.

1. Odpowiedzi nieprecyzyjne, niejednoznaczne, niejasno sformułowane uznaje się za błędne.
2. Gdy jako rozwiązanie tego samego zadania zdający podaje kilka odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a inne – błędne, nie otrzymuje punktów za żadne z tych rozwiązań.
3. Jeżeli odpowiedź zawiera wyłącznie cytat, to jest oceniana na 0 pkt.
4. Jeżeli informacje zamieszczone w odpowiedzi (również te dodatkowe, a więc takie, które nie wynikają z treści polecenia) świadczą o nierozumieniu omawianego zagadnienia i zaprzeczają pozostałej części odpowiedzi stanowiącej prawidłowe rozwiązanie zadania, to za odpowiedź jako całość zdający otrzymuje 0 pkt.
5. Jeżeli rozwiązanie zadania sprawdzającego znajomość problematyki i treści lektur obowiązkowych zawiera błąd rzeczowy, to ocenia się je na 0 pkt.
6. W zadaniach zamkniętych każdy sposób oznaczenia odpowiedzi (podkreślenie, przekreślenie, zakreślenie, obwiedzenie itd.) jest uznawany za wybór tej odpowiedzi, pod warunkiem że zdający konsekwentnie go stosuje w jednym zadaniu.
7. W przypadku rozwiązania zawierającego treści obraźliwe, wulgarne lub propagujące postępowanie niezgodne z prawem zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca oceny tego rozwiązania, np. cała odpowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Zadanie 1. (0–1)

Wymagania określone w podstawie programowej[1]	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania […] tekstów kultury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru […] tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza […] informacje z tekstów […]; 3) […] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte […]. SP, klasy VII i VIII I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie na podstawie tekstu 1.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Im słabszy dostęp do infrastruktury sportowej (wieś), tym mniejsza aktywność sportowa ludzi.
- Im większy dostęp do infrastruktury sportowej (miasto), tym większa aktywność sportowa mieszkańców.
- Według autorki ograniczony dostęp do infrastruktury sportowej albo brak dostępu stanowi utrudnienie w uprawianiu sportu.
- Jeżeli człowiek chce uprawiać sport, to brak infrastruktury sportowej mu w tym nie przeszkodzi.

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024, poz. 1019).

Zadanie 2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania […] tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru […] tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów […]; 3) […] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte […]. SP, klasy VII i VIII I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i trafne uzasadnienie na podstawie tekstu 2.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Nie. W tekście 2. jest mowa, że aktywność fizyczna nie maleje wraz z wiekiem, jeżeli człowiek jest wdrażany do uprawiania sportu od dzieciństwa.

Zadanie 3. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania […] tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru […] tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów […]; 3) […] odczytuje informacje i przekazy jawne […]. SP, klasy VII i VIII I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wyjaśnienie na podstawie tekstu 2. ORAZ rozstrzygnięcie i trafne uzasadnienie na podstawie tekstu 1.
1 pkt – poprawne wyjaśnienie na podstawie tekstu 2. ALBO rozstrzygnięcie i trafne uzasadnienie na podstawie tekstu 1.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 2 pkt

- Wyjaśnienie: Dlatego, że sport pozytywnie wpływa na zdrowie człowieka w wymiarze jednostkowym i społecznym.
  Rozstrzygnięcie: Tak.
  Uzasadnienie: W tekście 1. także jest mowa o korzyściach zdrowotnych dla jednostki i dla społeczeństwa, co przekłada się na korzyści finansowe dla państwa, ponieważ system opieki zdrowotnej nie jest wtedy obciążony wysokimi wydatkami.
- Wyjaśnienie: Dlatego, że dzięki uprawianiu sportu ludzie uczą się przede wszystkim postaw prospołecznych, np. współpracy w grupie.
  Rozstrzygnięcie: Nie.
  Uzasadnienie: W tekście 1. nie ma mowy o roli sportu w kształtowaniu postaw mających znaczenie dla właściwego funkcjonowania w grupie społecznej. Podkreśla się wyłącznie korzystny wpływ sportu na zdrowie człowieka.
- Wyjaśnienie: Dlatego, że dzięki uprawianiu sportu ludzie uczą się zdrowego stylu życia i właściwego funkcjonowania w grupie społecznej.
  Rozstrzygnięcie: Częściowo.
  Uzasadnienie: W tekście 1. również jest mowa o korzyściach zdrowotnych dla społeczeństwa, jednak nie ma mowy o socjalizującej roli sportu.

Zadanie 4. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania […] tekstów kultury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru […] tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza […] informacje z tekstów […]; 3) […] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte […]. SP, klasy VII i VIII I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzupełnienie luki w każdym ze zdań.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

W akapicie 5. przedstawiono ***przyczynę*** (przyczynę / skutek) niskiej aktywności sportowej Polaków według deklaracji większości z nich. Słowa Włodzimierza Kocemby zacytowane w tym akapicie ***podważają*** (podważają / potwierdzają) wiarygodność deklaracji Polaków, o której mowa w zdaniu poprzedzającym cytat.

Zadanie 5. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru […] tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 3) [...] rozpoznaje środki językowe […] zastosowane w tekstach […].
II. Kształcenie językowe. 1. Pogłębianie funkcjonalnej wiedzy z zakresu nauki o języku.	II. Kształcenie językowe. 1. Gramatyka języka polskiego. Zdający: 1) wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji […] w analizie […] tekstów […]. 2. Zróżnicowanie języka. Zdający: 7) rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym […]. SP, klasy VI–VI II. Kształcenie językowe. 1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń: 1) rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik […]) […]; 4) rozpoznaje […] liczby, osoby […] czasownika […].

Zasady oceniania
1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
FP

Zadanie 6. (0–4)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania […] tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru […] tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza […] informacje z tekstów […]; 3) […] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte […]. SP, klasy IV–VI I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 2) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio; 5) odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych.

II. Kształcenie językowe. 1. Pogłębianie funkcjonalnej wiedzy z zakresu nauki o języku.	II. Kształcenie językowe. 1. Gramatyka języka polskiego. Zdający: 1) wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w […] tworzeniu własnych wypowiedzi. 4. Ortografia i interpunkcja. Zdający: 1) stosuje zasady ortografii i interpunkcji […].
III. Tworzenie wypowiedzi. 2. Wykorzystanie kompetencji językowych […] w wypowiedziach […] pisemnych.	III. Tworzenie wypowiedzi. 2. Mówienie i pisanie. Zdający: 2) buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej […]; 5) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: […] notatka syntetyzująca.

Zasady oceniania notatki syntetyzującej

Za notatkę syntetyzującą można uzyskać 4 punkty, w tym 3 punkty za treść i 1 punkt za poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną.

Treść

	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
		notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 3 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 2 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A i C określone dla 1 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów
		ALBO	ALBO	ALBO
A. przedstawienie stanowiska każdego autora	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, na odpowiednim	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, ale poziom	notatka przedstawia stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście ALBO notatka przedstawia niepełne	notatka nie spełnia żadnego z kryteriów określonego dla 1 pkt

	poziomie uogólnienia	uogólnienia jest zaburzony	stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście	
B. zestawienie stanowisk obu autorów	w notatce zestawiono stanowiska obu autorów; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/ rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	w notatce zestawiono stanowiska obu autorów; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/ rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	stanowisk obu autorów nie zestawiono albo zestawiono je niepoprawnie; nie wskazano np. punktów wspólnych/ rozbieżnych albo różnych aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	
C. spójność	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	
D. długość notatki	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna

1 pkt – poprawny zapis, dopuszczalne dwa błędy (językowe, ortograficzne lub interpunkcyjne).

0 pkt – trzy i więcej błędów (językowych, ortograficznych lub interpunkcyjnych).

Uwagi.

1) Jeżeli w kryterium *Treść* przyznano 0 pkt, wówczas nie przyznaje się punktów w kryterium *Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna*.
2) W latach 2026–2030 poprawne jest stosowanie przez zdającego zarówno pisowni zgodnej z zasadami ortografii obowiązującymi do 31 grudnia 2025 r., jak i pisowni zgodnej z zasadami wprowadzonymi od 1 stycznia 2026 r. Zdający zachowa poprawność pisowni, jeżeli wybierze jedną z norm dla pisowni określonego wyrazu i będzie stosował ją konsekwentnie w całej notatce. Egzaminator zaznaczy błąd ortograficzny tylko wtedy, gdy w tej samej notatce ten sam wyraz zostanie zapisany na dwa różne sposoby (np. raz *Białostoczanin*, a raz *białostoczanin*).

INFORMACJA O ZASADACH OCENIANIA NOTATKI SYNTETYZUJĄCEJ NAPISANEJ PRZEZ ZDAJĄCYCH ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ (Z DYSLEKSJĄ, DYSORTOGRAFIĄ, DYSGRAFIĄ)	
Treść (0–3)	Egzaminator ocenia treść notatki syntetyzującej zgodnie z tabelą zamieszczoną na s. 7–8 tego dokumentu.
Poprawność językowa (0–1)	1 pkt – zapis poprawny językowo, dopuszczalne trzy błędy językowe. 0 pkt – cztery i więcej błędów językowych. **Uwaga.** Oceniając notatkę syntetyzującą zdającego, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się (dysleksję lub dysortografię albo dysgrafię), egzaminator nie ocenia ani poprawności ortograficznej, ani interpunkcyjnej.

Wskazówki dotyczące realizacji tematu notatki

1) Stanowiska autorów tekstów,

a) Stanowisko autorki tekstu 1., np.
Uprawianie sportu wpływa korzystnie na zdrowie jednostki i społeczeństwa.

b) Stanowisko autorów tekstu 2., np.
Uprawianie sportu pozwala wykształcić postawy istotne dla właściwego funkcjonowania w społeczeństwie.

2) Zestawienie stanowisk, np.

a) punkty wspólne, np.:
- uprawianie sportu ma pozytywny wpływ na zdrowie pschiczne i fizyczne człowieka
- uprawianie sportu przynosi korzyści jednostkowe i społeczne

b) punkty rozbieżne, np.:
- uprawianie sportu przekłada się na oszczędności w systemie opieki zdrowotnej (tekst 1.); uprawianie sportu odgrywa rolę w uspołecznianiu młodych ludzi (tekst 2.)
- uprawianie sportu maleje wraz z wiekiem (tekst 1.); wykształcenie w dzieciństwie nawyków dbania o kondycję fizyczną pozwala zachować te nawyki w życiu dorosłym (tekst 2.).

Uwagi.

1) Kompozycja notatki jest dowolna, np. zdający może zacząć od zestawienia stanowisk autorów tekstów albo od przedstawienia stanowiska każdego z nich.
2) Nie jest błędem językowym powtarzanie w notatce syntetyzującej wyrazu *sport*.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 3 punkty za treść
Autorzy obu tekstów akcentują pozytywny wpływ uprawiania sportu na człowieka. Leszczyńska stwierdza, że sport poprawia kondycję psychiczną i fizyczną. Z kolei autorzy drugiego tekstu poza korzystnym wpływem sportu na zdrowie człowieka dostrzegają także istotną rolę sportu w socjalizacji młodych ludzi. Twierdzą oni, że sport pomaga wykształcić właściwe zachowania etyczne w grupie społecznej, dzięki temu, że rywalizacja sportowa uczy szacunku dla drugiego człowieka oraz postępowania *fair play*. [66 wyrazów]

Zadanie 7. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich […] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 2) […] odczytuje […] argumentację.
III. Tworzenie wypowiedzi 4. Doskonalenie umiejętności retorycznych […].	III. Tworzenie wypowiedzi 1. Elementy retoryki. Zdający: 5) rozróżnia typy argumentów, w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do […] autorytetu […]).

Zasady oceniania
1pkt – poprawne wykazanie.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
W podanym fragmencie *Antygony* bohaterka odwołuje się do autorytetu, jakim jest Hades, który żąda pochowania zmarłego.

Zadanie 8. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury […] światowej […]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 7) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […]. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 5) odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki.

	SP, klasy VII–VIII 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) interpretuje dzieła sztuki ([…] grafika […]).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wyjaśnienie sensu dwóch elementów graficznych w kontekście problematyki utworu *Makbet*.
1 pkt – poprawne wyjaśnienie sensu jednego elementu graficznego w kontekście problematyki utworu *Makbet*.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- **Górna krawędź wiadra w kształcie korony** symbolizuje dążenie Makbeta do władzy.
- **Wiadro wypełnione krwią** odnosi się do żądzy władzy, pod wpływem której Makbet wybrał drogę przelania krwi dla zdobycia tronu.
- **Cień rzucany przez wiadro** może symbolizować, że żądza władzy kładzie się cieniem na życiu człowieka. Żądza władzy rozbudzona w Makbecie przepowiednią wiedźmy doprowadziła go do zdradzenia króla Dunkana i zabicia go we śnie.
- **Skontrastowanie bieli i czerwieni** na plakacie symbolizuje tragiczny konflikt pomiędzy wartościami moralnymi a ambicjami Makbeta, które doprowadziły go do klęski.

Zadanie 9. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich […] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 5) interpretuje treści alegoryczne […] utworu literackiego; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Alegoryczność polega na tym, że zwierzęta w tej bajce uosabiają konkretne ludzkie postawy – orzeł to bezwzględny władca, a jastrząb to lojalny podwładny.
- W utworze orzeł jest alegorią siły i przemocy, a dzięki ukazaniu w bajce relacji między orłem a jastrzębiem zobrazowano uniwersalną prawdę, że wśród ludzi panuje prawo silniejszego (orzeł), że silni nie mają skrupułów w wykorzystywaniu słabszych, nawet jeśli ci są wobec nich posłuszni (jastrząb).

Zadanie 10. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […] oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich […] na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 7) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz ich związek z programami epoki literackiej […].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch luk w zdaniu.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Bohater, który wypowiada się w przytoczonym fragmencie *Romantyczności* Adama Mickiewicza, reprezentuje światopogląd typowy dla (*oświecenia* / *romantyzmu*) **oświecenia**, będący wyrazem przekonania o wartości (*zmysłowego*/ *pozazmysłowego*) **zmysłowego** poznania świata.

Zadanie 11. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury […] światowej oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich […] na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 7) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […]; 13) […] wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie propozycji interpretacyjnej.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne uzasadnienie trafności opinii o Rodionie Raskolnikowie, zilustrowane przykładem z powieści dowodzącym, że bohater był *wielkoduszny* ORAZ przykładem z powieści dowodzącym, że bohater był *nieludzki.*
1 pkt – poprawne uzasadnienie trafności opinii o Rodionie Raskolnikowie, zilustrowane przykładem z powieści dowodzącym, że bohater był *wielkoduszny* ALBO przykładem z powieści dowodzącym, że bohater był *nieludzki.*
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 2 pkt

- Rodion z jednej strony był wielkoduszny, ponieważ opiekował się rodziną Soni i sfinansował pogrzeb Marmieładowa. Z drugiej strony był okrutny – zabił starą Alonę Iwanowną.
- Rodion w swej wielkoduszności podczas studiów przez pół roku utrzymywał kolegę chorego na gruźlicę, a gdy ten umarł, pomagał jego sparaliżowanemu ojcu. Jednak nieludzkie były poglądy Raskolnikowa i dzielenie ludzi na lepszych i gorszych oraz zbrodniczy czyn, którego się dopuścił.
- Rodion Raskolnikow był opiekuńczy wobec siostry i matki, ocalił też Sonię przed oskarżeniem jej o kradzież. Z drugiej strony był zbrodniarzem. Zabił lichwiarkę i jej siostrę.

Zadanie 12. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […] oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich […] na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 7) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […]; 13) przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie propozycji interpretacyjnej. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza […] informacje z tekstów […].

Zasady oceniania

2 pkt – rozstrzygnięcie oraz uzasadnienie z odwołaniem do postrzegania wsi przez inteligencję ORAZ do postrzegania wsi przez chłopów.
1 pkt – rozstrzygnięcie oraz uzasadnienie z odwołaniem do postrzegania wsi przez inteligencję ALBO do postrzegania wsi przez chłopów.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Inteligencja postrzega wieś jako arkadię – jej przedstawiciele są zafascynowani wiejskim folklorem, który stanowi dla nich źródło natchnienia, dlatego żenią się z chłopkami i zamieszkują na wsi (Gospodarz, Pan Młody). Natomiast chłopi nie idealizują życia na wsi, wiedzą, że oznacza ono ciężką pracę uzależnioną od cyklów przyrody (Klimina tłumaczy Radczyni, że jesienią nie sieje się zboża).

- Ani inteligencja, która pamięta o rabacji galicyjskiej (rozmowa Gospodarza i Pana Młodego), ani chłopi (oburzenie Panny Młodej na propozycję zdjęcia butów) nie postrzegają wsi jako arkadii. Panna Młoda wie, że tradycji musi przestrzegać, nawet jeśli oznacza to niewygodę.

Zadanie 13. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz ich związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi […]. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza […] informacje z tekstów […] popularnonaukowych […].

Zasady oceniania
2 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch wierszy tabeli.
1 pkt – poprawne uzupełnienie jednego wiersza tabeli.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
A3, B1

Zadanie 14. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich […] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 7) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz ich związek z[e] […] zjawiskami […] historycznymi […].

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne wyjaśnienie.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- System totalitarny negatywnie wpływał na więzi rodzinne, ponieważ skażony nim człowiek przedkładał wierność ideologii nad rodzinę.
- Dla Saszy Pamfiłowa wierność Związkowi Radzieckiemu i panującej ideologii komunistycznej były ważniejsze niż więzi rodzinne. Życie w państwie totalitarnym zabiło w nim synowskie uczucia. Usprawiedliwił aresztowanie ojca, popierając opresyjne działania władzy.
- System totalitarny wypaczył stosunek Saszy do ojca, ale postawa starego Kozaka dowodzi, że miłość ojcowska potrafi przetrwać wszystko niezależnie od okoliczności.

Zadanie 15. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury […] światowej […]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich […] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 7) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […].

Zasady oceniania

2 pkt – trafne wyjaśnienie, jak zmieniły się poglądy duchownego w odniesieniu do fragmentu *Dżumy* ORAZ do całej powieści.

1 pkt – przedstawienie zmienionych poglądów duchownego w odniesieniu do fragmentu *Dżumy* ALBO przedstawienie poglądów duchownego przed doświadczeniem cierpienia dziecka w odniesieniu do całej powieści.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 2 pkt

W pierwszym kazaniu ojciec Paneloux traktuje dżumę jako karę za grzechy i wyraz gniewu Bożego w stosunku do mieszkańców Oranu, z którymi się nie utożsamia, tylko których poucza. Natomiast po śmierci niewinnego dziecka duchowny zmienia poglądy, staje się bardziej pokorny, bliższa mu jest postawa Hioba i jego niezawinionego cierpienia. Staje w jednym szeregu z innymi i mówi, że cierpienie to tajemnica, że trzeba wierzyć w Boga i ufać Jego wyrokom.

Zadanie 16. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury [...] światowej […]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich […] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 7) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […]; 12) porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega […] nawiązania w porównywanych utworach […].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna i trafne uzasadnienie w odniesieniu do fragmentu utworu *Przechadzka z Orfeuszem* oraz do mitu o Orfeuszu i Eurydyce.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Nawiązano do rozstania Orfeusza z Eurydyką w Hadesie, gdy ten utracił ją na zawsze, ponieważ nie dotrzymał postawionego przez Hadesa warunku i obejrzał się, aby spojrzeć na ukochaną. Świadczy o tym przedstawienie bohatera fragmentu utworu Kaczmarskiego jako człowieka samotnego, który wraca *martwą ścieżką* bez Eurydyki i gra już tylko dla siebie.